

Posudek oponenta bakalářské práce Radek Malý: Michel Foucault a liberalismus.

Téma předložené bakalářské práce Michel Foucault a liberalismus shledávám za problematické. Především protože autor tvrdí, že cílem jeho práce je poukázat na kontrast mezi myšlením Michela Foucaulta a myšlenkami liberalismu. Foucaultův přístup k liberalismu je sice trochu jiný (než jak by se dala nazvat „dominantní“ tradice evropského liberalismu), avšak rozhodně nelze mluvit o hlubokém názorovém rozporu. Spíše se dá říci, že evropský liberalismus a Foucault obývají stejný dům, jen každý žije v jiném patře.

Po stránce formální je práce na průměrné úrovni. Největším prohřeškem autora je v tomto smyslu práce s interpunkcí a způsob jakým tvoří souvětí celkově. Některá souvětí tak na čtenáře působí, jako by je tvořil spíše internetový překladatel a těžko se v nich hledá logická struktura, což znesnadňuje pochopení textu.

Pokud jde o vztah autora k poznámkovému aparátu, je možné konstatovat, že je až na drobné prohřešky v normě. Autor ve většině textu prokazuje, že si osvojil formální náležitosti na požadované úrovni. Za ony drobné prohřešky považují stranu 16 a 28. V prvním případě je evidentní, že jde o pasáž z Barši, na kterou autor zapomněl odkázat. Ve druhém zase v poměrně obsáhlé poznámce pod čarou není odkázáno na příslušné dílo Foucaulta. Vzhledem k charakteru prohřešku se však domnívám, že jde o nepozornost a zmíněné příklady zde uvádím jen pro úplnost.

Pokud jde o spektrum použitých zdrojů, je možné hodnotit předloženou bakalářskou práci velmi kladně. Není tajemstvím, že autorem zvolené téma je už ze své povahy pro studenta bakalářského programu bez hlubší filozofické specializace velmi obtížné. I přes tyto objektivní nedostatky použil autor velké množství relevantních zdrojů jak domácího, tak zahraničního původu. Lze sice namítat, že autor mohl zvolit trochu jiné spektrum textů Michela Foucaulta, nebo své portfolio obohatit o některé zásadní vykladatele jeho myšlenek, avšak domnívám se, že se jedná o zanedbatelný nedostatek.

Jak jsem již konstatoval, považuji cíl práce za přinejmenším mírně problematický. Úvod práce je v pravdě průměrný a poměrně zmatečný. Postrádám jasněji vymezený cíl, což se poté odrazí v podobě závěru předložené práce. Zároveň se na rozdíl od autora poměrně bojím označovat Michela Foucaulta za psychologa. Dokonce si troufám říci, že by Foucault proti takovému označení významně protestoval.

Kapitola věnovaná liberalismu je velmi slabá. Svým charakterem odpovídá chabé výkladové kapitole bez snahy o hlubší zasazení do kontextu a reflexi tématu. Příčinu tohoto vyústění celé kapitoly vidím především v tom, že si autor nejprve jen velmi vágně definoval, co za liberalismus považuje, a poté příliš míchá ekonomický a politický liberalismus. V následující kapitole věnované dílu Michela Foucaulta se zase v plné nahotě projevuje, že autor příliš nepochopil klíčové myšlenky, nebo je nedovede správně použít, což vede (minimálně z mého pohledu) k výrazné desinterpretaci Foucaultova díla. Foucault se totiž kupříkladu nesnaží o odhalení pravého charakteru věcí, ale spíše o odhalení skrytých souvislostí, což rozhodně není to samé. Autor se na více místech zabývá tím, zda je naše působení na někoho účinné, což opět není v případě díla Foucaulta příliš důležité, protože ten se nezabýval subjektem, ale především mocí. Nezbyvá než připomenout, že Foucault v díle *Dohlížet a trestat* jasně vymezuje vztah moc-vědení-subjekt, ze kterého je patrné, že samotný subjekt je pro zkoumání moci až druhotný. I přesto se však autor bakalářské práce opakovaně snaží čtenáři podsouvat vztah opačný.

Podobný problém je pak v případě termínu pastýřská moc, který opět autor posouvá do poměrně jiného kontextu. Pastýřská moc totiž byla historická forma moci, kterou nelze převádět na moderní stát, i když lze v moderním státu nalézt její jisté prvky. Podobně by se dalo pokračovat i na řadě dalších případů a termínů. Celkově rozporuplný pocit z předložené práce částečně napravuje závěr, ve kterém nelze přehlédnout snahu autora o ucelenou analýzu. Závěr představuje pravděpodobně nejsilnější část celé práce.

I přes uvedené nedostatky se domnívám, že práce splňuje nároky kladené na bakalářskou práci, a proto ji **doporučuji k obhajobě.**

V Plzni 23. 5. 2015

Mgr. Jaroslav Bílek